

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 8.

Vydána dne 7. února 1923.

Obsah: (16.—20.) 16. Nařízení, jímž se upravuje pensijní pojištění zaměstnanců na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. — **17.** Nařízení o plombování nádob a krabic, obsahujících olejový margarín, margarín, margarín rozpuštěný a umělý jedlý tuk. — **18.** Nařízení o nejnižší vyrovnací částce v konkursním a mimokonkursním vyrovnávacím řízení na Slovensku a v Podkarpatské Rusi. — **19.** Vyhláška o obchodní dohodě mezi republikou Československou a královstvím Španělským. — **20.** Vyhláška o rozdělení příjmů, pokud se týče výnosů výdělkových podniků podle článku 3., odstavce 3., smlouvy mezi Československou republikou a Rakouskou republikou o zamezení dvojho zdanění v oboru příjmů daní.

16.

Vládní nařízení ze dne 19. ledna 1923,

jímž se upravuje pensijní pojištění zaměstnanců na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Vláda republiky Československé nařizuje podle zákona ze dne 21. prosince 1921, č. 484 Sb. z. a n.:

I.

Rozsah pojistné povinnosti.

§ 1.

(1) Pojištěním povinen a podle ustanovení zákona ze dne 21. prosince 1921, č. 484 Sb. z. a n., jest pojištěn, kdo překročiv 16. rok věku svého je v Československé republice v poměru služebním, pokud není činným jako dělník či učeň nebo nevykonává převážnou měrou prací podřízených, jako služeb čeledínských, nádenických nebo takových, jichž vykonavatelé se nepovažují za obchodní pomocníky podle zákona ze dne 31. ledna 1922, č. 34 Sb. z. a n.

(2) Jsou tudíž pojištěním povinni zejména:

a) zaměstnanci, kteří vykonávají převážně duševní práce nebo kteří k pracím jiných osob pravidelně dozírají, jako dílovedoucí, stavbyvedoucí, políři, mistři, podmistři, stárci, dozorci, důlní, lezci, šafáři, poklasní, hajní atd.;

b) zaměstnanci v kancelářích, písárnách, obchodech, skladech, dopravních a jiných podnicích, ať výdělečných či nevýdělečných, kteří vykonávají kupecké nebo jiné vyšší služby ve smyslu zákona ze dne 31. ledna 1922, č. 34 Sb. z. a n., zejména také všichni zaměstnanci kancelářů advokátních a notářských.

§ 2.

(1) Z pojistné povinnosti jsou vyňati:

1. zaměstnanci, kteří teprve po dokonaném 55. roku svého věku vstupují poprvé do zaměstnání, zakládajícího pojistnou povinnost;

2. osoby, jejichž činnost, zakládající pojistnou povinnost, jest pouze vedlejším jejich zaměstnáním vedle hlavní výdělkové činnosti, spojené s vyšším příjmem;

3. zaměstnanci státu a jiných nucených svazkův územních neb zájmových, zaměstnanci podnikův a ústavů provozovaných neb zaručených státem neb nucenými svazky zájmovými neb územními, zaměstnanci zákonně uznaných náboženských společností; všichni tito však jen tenkrát, mají-li normální pensijní nároky, které jsou spojeny s místem jimi zastávaným nebo jsou jim zaručeny po uplynutí stanoveného zkušebního času nebo stanoveného prozatímního postavení;

4. kandidáti advokacie a notářství, lékaři v přechodném, nesamostatném zaměstnání;

5. všichni zaměstnanci kočovných divadel, kočovných orchestrův a podobných kočovných podniků, kočovní artisti, byť i vystupovali na jevištích stálých;

6. zaměstnanci cizozemských podniků, které nemají v tuzemsku pevného závodu (provovny, obchodní kanceláře, skladiště), zaměstnanci, kteří se toliko dočasně v tuzemsku zdržují, provázejíce svého zaměstnavatele, jenž nemá v tuzemsku řádného bydliště;

7. osoby požívající invalidního důchodu podle zákona o pensijním pojištění ze dne 21. prosince 1921, č. 484 Sb. z. a n., i když jsou zaměstnány v povolání o sobě podro-

beném pojistné povinnosti; vzdají-li se však důchodu, stávají se opět pojištěním povinnými.

(2) Za zaměstnance vyňaté z pojistné povinnosti podle bodu 1. a 7. odst. 1. tohoto paragrafu jest zaměstnavatel povinen odváděti příslušnému nositeli pojištění ve prospěch fondu pro podporu potřebných nezaměstnaných (§ 42, bod 7.) tu část prémie, kterou by — kdyby z pojistné povinnosti nebyli vyňati — podle § 33, odst. 2., nesl ze svého. O hlášení těchto zaměstnancův a odvádění zmíněných příspěvků platí obdobně všechna pravidla, platná pro osoby pojistné povinnosti podrobené.

§ 2a.

Pensijní pojištění zaměstnanců drah, sloužících veřejné dopravě, a jich pomocných ústavů, upraveno jest vládním nařízením ze dne 29. prosince 1921, č. 506 Sb. z. a n.

II.

Roztřídění osob pojištěním povinných.

§ 3.

(1) Osoby povinné pojištěním jsou roztrženy podle svých ročních požitků do šestnácti tříd služného, a to:

Osoby s ročními požitky

1.	až do	900 Kč	do	I. třídy
2. přes	900 Kč	„	1200 „	II. „
3. „	1200 „	„	1800 „	III. „
4. „	1800 „	„	2400 „	IV. „
5. „	2400 „	„	3000 „	V. „
6. „	3000 „	„	3600 „	VI. „
7. „	3600 „	„	4200 „	VII. „
8. „	4200 „	„	4800 „	VIII. „
9. „	4800 „	„	5400 „	IX. „
10. „	5400 „	„	6000 „	X. „
11. „	6000 „	„	6600 „	XI. „
12. „	6600 „	„	7200 „	XII. „
13. „	7200 „	„	7800 „	XIII. „
14. „	7800 „	„	8400 „	XIV. „
15. „	8400 „	„	9000 „	XV. „
16. „	9000 „	„	„	XVI. „

(2) Při zařazování do těchto tříd služného jest jako součást služného započítati také příbytečné, aktivní, funkční a jakékoli jinak nazvané přídavky (válečné, drahotní, vybavovací, nákupní), dále smlu. né proměnlivé požitky (tantiemy, provise a jiné požitky, závislé na obchodním nebo pracovním výsledku), pak smlouvané nebo pravidelně se opakující odměny (remunerace, novoroční), jakož i všechny druhy naturálních požitků.

(3) Pevné požitky je započítati částkou vy počítanou pro celý rok. Proměnlivé požitky jest započítati průměrem částek vyplacených v předcházejících 3 letech, nebo trvá-li služební poměr kratší dobu, v této kratší době; pokud pak průměr nelze stanoviti, jest je započítati jednou pětinou pevných požitků.

(4) Naturální byt, spojený po případě s otopem a osvětlením nebo i stravou, započítá se částkou, již po slyšení zástupců zaměstnavatelův a zaměstnanců stanoví župní úřad počátkem každého roku se závaznou platností pro obvod své působnosti. Jiné naturální požitky se započítají podle místních průměrných cen.

(5) Několik osob, které v dohodě zaměstnávají téhož zřízence, třeba také za oddělenou mzdu, ručí nerozdílnou rukou za pojištění tohoto zřízence podle jeho úhrnné mzdy. Nehledíc k tomuto případu, jest zřízenec, který současně slouží u několika zaměstnavatelů za oddělenou mzdu, podroben pojistné povinnosti toliko podle svého hlavního zaměstnání.

(6) Za hlavní zaměstnání pokládá se služba nejvýše placená. Jde-li pro pojistnou povinnost o několik služeb stejně placených, tu ustanoví se hlavní zaměstnání nejprve podle užší souvislosti té neb oné služby s dřívější výdělkovou činností nebo s postupem vzdělání zřízence, pak podle delší doby služebního poměru, konečně podle jiných vhodných známek.

III.

Předmět pojištění.

§ 4.

Předmětem pojištění jest:

Pro pojištěnce:

1. důchod invalidní (§§ 6—10),
2. důchod starobní (§ 11),
3. příplatky vychovávací k důchodu invalidnímu a starobnímu (§ 17a);

Pro pozůstalé:

4. důchod vdovský (§§ 12—14),
5. příspěvky vychovávací (§§ 15—17),
6. pohřebné (§ 19),
7. odbytné pro vdovu, děti nebo potřebné rodiče (§ 18).

IV.

Doba čekací.

§ 5.

(1) Aby bylo dosaženo nároků na dávky uvedené v § 4, čís. 1.—6., je třeba, aby vedle ostatních podmínek pro to stanovených uplynula doba čekací 120 příspěvkových měsíců (§ 8).

(2) Nastal-li pojistný případ před uplynutím 120, ale po uplynutí 60 příspěvkových měsíců, přísluší tyto dávky ve výměře snížené (§ 8 a).

(3) Nastane-li nezpůsobilost k výdělku nebo smrt pojištěnce před uplynutím doby čekací, avšak následkem podnikového úrazu, považuje se čekací doba 120 příspěvkových měsíců za dokonanou (§ 8, odst. 4.). Za úrazy podnikové dlužno považovati úrazy přihodivší se při provozování podniku. Úrazům podnikovým bud' teč na roveň postaveny úrazy, jež nastanou při takových domácích neb jiných výkonech, k nimž je pojištěnec vedle zaměstnání, pojišťovací povinnost zakládajícího, a po jeho dobu příbrán podnikatelem neb jeho jménem neb osobou pojištěnce v pracovním poměru nadřízenou, dále úrazy, jež se přihodí cestou z bytu do práce nebo z práce do bytu, pokud v této cestě nenastalo přerušení, odůvodněné vlastním zájmem pojištěncovým nebo nemající jinak spojení s pracovním poměrem.

V.

Výměra zákonných dávek, kterak se nároků na ně nabývá a pozbývá, kdy požitky jich počíná a končí.

Důchod invalidní.

§ 6.

Nárok na invalidní důchod má pojištěnec bez ohledu na věk, je-li nezpůsobilý k výdělku (invalidní).

§ 7.

(1) Nezpůsobilým k výdělku jest, kdo pro tělesnou nebo duševní vadu nemůže dále zastávat povinnosti svého posledního zaměstnání pojištěním povinného.

(2) Za nezpůsobilého k výdělku považuje se kromě toho pojištěnec, který dokonal 65. rok života, není-li ve služebním poměru podrobeném pojistné povinnosti.

§ 7a.

(1) Na důchod invalidní nemá však nároku ten:

a) jehož výdělek ze zaměstnání jeho pracovním silám přiměřeného přesahuje nejen obnos 600 Kč, ale i dvě třetiny průměru započitatelných požitků, které měl za posledních 60 příspěvkových měsíců nebo případné kratší doby služební;

b) kdo si přivodil nezpůsobilost k výdělku zúmyslně nebo při spáchání zločinu trestním soudem zjištěného. V tomto případě může však invalidní důchod býti přiznán nositelem pojištění zcela nebo z části příslušníkům rodiny, kteří mají proti tomu, kdo jest oprávněn k požitku, zákonný nárok na výživu.

(2) Když pracovní výdělek a invalidní důchod dohromady převyšuje průměr započitatelných požitků za posledních 60 příspěvkových měsíců nebo za případnou kratší dobu služební, zmenší se invalidní důchod o obnos nad to jdoucí.

§ 8.

(1) Invalidní důchod se skládá z částky základní a z částek zvyšovacích.

(2) Základní částka vyměřuje se podle průměrné třídy služného. Průměrnou třídou je třída, která odpovídá ročnímu průměru započitatelných požitků (§ 73, odst. 7.), jež pojištěnec měl za posledních 24 příspěvkových měsíců v době čekací. Nastal-li podnikový úraz před uplynutím 24 příspěvkových měsíců, položí se za základ výpočtu průměrné třídy roční průměr započitatelných požitků v uplynulých měsících.

(3) Základní částka činí:

v	I. třídě	180 Kč ročně
"	II. "	270 " "
"	III. "	360 " "
"	IV. "	540 " "
"	V. "	720 " "
"	VI. "	900 " "

Je-li průměrná třída vyšší nežli VI., stanoví se základní částka tím způsobem, že k základní částce VI. třídy připočítá se za každý příspěvkový měsíc v době čekací získaný

ve třídě	VII.	částka 1.50 Kč
"	VIII.	" 3.— "
"	IX.	" 4.50 "
"	X.	" 6.— "
"	XI.	" 7.50 "
"	XII.	" 9.— "
"	XIII.	" 10.50 "
"	XIV.	" 12.— "
"	XV.	" 13.50 "
"	XVI.	" 15.— "

(4) Příspěvkové měsíce, chybící do 120 měsíců, započítávají se jako příspěvkové měsíce dokonané v průměrné třídě služného.

(5) Základní částka nesmí však býti menší nežli $\frac{1}{4}$ premii dospělých až do uplynutí doby čekací, případně až do dne, kdy pojištěnec utrpěl úraz (§ 5, odst. 3.).

(6) Zvyšování důchodu invalidního počíná po uplynutí doby čekací. Zvyšovací částka činí $\frac{1}{8}$ premii, které dospěly v příspěvkové době po 120. příspěvkovém měsíci.

§ 8a.

(1) Snížená výměra důchodu invalidního (§ 5, odst. 2.) činí po 60 příspěvkových měsících dvě třetiny základní částky a stoupá každým dalším příspěvkovým rokem o jednu patnáctinu základní částky. Pro příspěvkovou dobu kratší nežli jeden rok počítá se stoupání poměrně podle počtu dokonaných měsíců.

(2) Snížený důchod invalidní nesmí však býti nižší nežli jedna šestina premii dospělých do jeho nápadu.

§ 8b.

Důchod invalidní může býti zvýšen až o 50%, pokud důchodce je tak bezmocný, že potřebuje cizí péče a ošetřování. O zvýšení tomto rozhoduje po návrhu příslušné důchodové komise (§ 60) s konečnou platností představenstvo Všeobecného pensijního ústavu.

§ 9.

(1) Požitek invalidního důchodu počíná dnem ztráty výdělečné způsobilosti. Nevysvětlí-li se v řízení o prohlášení invalidity (§ 74, odst. 2.) doba, kdy nastala ztráta způsobilosti výdělečné, pokládá se den ohlášení nároku za den této ztráty.

(2) Má-li pojištěnec na základě pojistné povinnosti u některé nemocenské pokladny, zřízené podle zákona o nemocenském pojištění, nebo bratrské pokladny nárok na nemocenskou, nebo má-li pro případ onemocnění vůči zaměstnavateli nárok na další placení plného služného, počíná požitek invalidního důchodu dnem, kdy končí nárok na nemocenskou nebo na další placení plného služného. Za dobu však, po kterou bylo placeno nemocenské, má důchodce nárok na příspěvek ve výši, o kterou důchod invalidní, jemu přiznaný a této době odpovídající, převyšuje vyplacené nemocenské.

§ 10.

Požitek invalidního důchodu zaniká:

1. smrtí osoby oprávněné k požitku;
2. opětným nabytím výdělečné způsobilosti;
3. jsou-li tu předpoklady § 7a, lit. a.

Důchod starobní.

§ 11.

(1) Důchod invalidní přísluší bez průkazu nezpůsobilosti k výdělku jako důchod starobní:

1. mužským pojištěncům po 480 příspěvkových měsících;

2. ženským pojištěncům po 420 příspěvkových měsících, nikoli však před dosaženým 55. rokem života;

3. mužským pojištěncům, kteří dokonali 70., a ženským pojištěncům, kteří dokonali 65. rok života a odbyli nejméně 60 příspěvkových měsíců.

(2) Ustanovení § 7a, § 9, odst. 2., a § 10, č. 2. a 3., nevztahují se na důchody starobní.

(3) Na nápad starobního důchodu nemá vlivu, zůstane-li pojištěnec i nadále ve svém postavení. V tomto případě nezapravují se již premie (§ 24, č. 2.).

(4) Požitek starobního důchodu počíná dnem jeho nápadu a zaniká smrtí osoby oprávněné k požitku.

(5) Požitek starobního důchodu může však býti odložen s tím účinkem, že důchod se v mezích zvýší o částku, která odpovídá přírůstku premiové rezervy.

Důchod vdovský.

§ 12.

Nárok na vdovský důchod má vdova pojištěného, který v době svého úmrtí požíval důchod invalidního nebo starobního nebo měl čáku na takový důchod. Důchod vdovský činí polovinu důchodu, po případě čáky pojištěncovy.

§ 13.

Nároku na vdovský důchod není však v těchto případech:

1. neuplynulo-li ještě šest měsíců ode dne uzavření sňatku pojištěncova, leč by smrt pojištěného byla způsobena úrazem, nastalým po uzavření sňatku;

2. vešel-li pojištěnec v manželství po dokonání 50. roku života;

3. požíval-li pojištěnec v době uzavření sňatku invalidního nebo starobního důchodu tuto stanoveného;

4. byla-li vdova v čase úmrtí manželova od něho svou vinou soudně rozvedena nebo soudně rozloučena;

5. byla-li vdova rozsudkem trestního soudu usvědčena, že úmyslným jednáním smrt manžela zavinila nebo spoluzavinila.

§ 14.

(1) Požitek vdovského důchodu počíná dnem úmrtí manželova a zaniká opětným provdáním neb úmrtím vdovským.

(2) Provádá-li se opět vdova, obdrží odbytné trojnásobnou roční částkou svého vdovského důchodu.

Příspěvky vychovávací.

§ 15.

Nárok na vychovávací příspěvek má každé dítě pod 18 let v případě úmrtí pojištěného otce nebo pojištěné matky, požíval-li zemřelý rodič v této době invalidního neb starobního důchodu nebo měl-li čáku na takový důchod. Nemanželské děti mají však nárok na vychovávací příspěvky, zakládající se na pojištění jejich otce, jen tehdy, bylo-li otcovství soudně zjištěno nebo za živobytí otcova mimosoudně uznáno.

§ 16.

(1) Vychovávací příspěvek činí pro každé jednostranně osiřelé dítě třetinu, pro každé oboustranně osiřelé dítě dvě třetiny čáky, po případě nároku zemřelého rodiče na invalidní důchod, bez případné částky zvyšovací.

(2) Každému oboustranně osiřelému dítěti, jehož oba rodiče byli pojištěni, vyměří se vychovávací příspěvek ve výši plné čáky nebo plného nároku rodiče výše pojištěného na invalidní důchod bez případné částky zvyšovací.

(3) Úhrn vychovávacích příspěvků dětí jednostranně osiřelých nesmí převyšovati, jestliže a dokud otec ještě žije, 50 procent, jestliže a pokud matka požívá vdovského důchodu, 75 procent, u dětí však oboustranně osiřelých 200 procent výše uvedených nároků s tím, že v každém případě ta čáka nebo důchod, kterého pojištěný rodič nabyl nebo požíval v čase úmrtí, činí nejvyšší výměru všech vychovávacích příspěvků.

(4) Jednotlivé vychovávací příspěvky mají se po každé poměrně přiděliti v mezích nejvyšší výměry.

§ 17.

(1) Požitek vychovávacích příspěvků počíná dnem úmrtí pojištěného rodiče a zaniká dokonáním 18. rokem věku, dřívějším zaopatřením, provdáním neb úmrtím dítěte.

(2) V uvážení hodných případech Všeobecný pensijní ústav může povolit vyplácení vychovávacích příspěvků i přes dokonání 18. rok věku.

§ 17a.

Invalidní nebo starobní důchod osoby, která má dítě nebo děti, jež by pro případ smrti měly nárok na příspěvek vychovávací, zvyšuje se o příplatek vychovávací, pokud důchodce o dítě pečuje. Tento příplatek činí za každé dítě $\frac{1}{6}$ základní částky důchodu, požívá-li však důchodce jen sníženého důchodu, $\frac{1}{6}$ snížené částky důchodové. Úhrn všech těchto příplatků nesmí však činiti více nežli 50% základní, případně snížené částky důchodové. Požitek tohoto příplatku počíná současně s důchodem invalidním nebo starobním a zaniká v případech uvedených v § 17, odst. 1.

Odbytné jednou pro vždy.

§ 18.

(1) Nárok na odbytné má vdova, a není-li jí nebo nemá-li nároku, stejnými díly děti pojištěné osoby, zemře-li tato osoba před uplynutím 60 příspěvkových měsíců, ne však následkem úrazu podle § 5, odst. 3., a jsou-li jinak splněny podmínky pro požívání vdovského důchodu nebo vychovávacího příspěvku (§§ 13, 15 a 17).

(2) Není-li tu ani vdovy, ani dětí k některému nároku podle zákona oprávněných, má pozůstalá potřebná matka, a není-li jí, pozůstalý potřebný otec, nárok na odbytné, přispíval-li pojištěnec k jich výživě. Zemřel-li pojištěnec po uplynutí čekací doby, vyměří se odbytné matce nebo otci podle pojištěncovy průměrné třídy služného v posledních 24 příspěvkových měsících, při čemž odbytné nesmí býti menší nežli čtvrtina premii dospělých v posledních 120 příspěvkových měsících.

(3) Jako odbytné náleží vdově, po případě dětem dvojnásobná, matce nebo otci jednoduchá základní částka invalidního důchodu, která přísluší po uplynutí 120 příspěvkových

měsíců podle pojištěncovy průměrné třídy služného v době jeho úmrtí (§ 8). Pro vyměření odbytného dle tohoto odstavce platí ustanovení o nejmenší základní částce, uvedené v § 8, odst. 5.

§ 19.

Pohřebné.

(1) Nárok na pohřebné mají pozůstalí po osobě, která požívala podle tohoto zákona důchodu invalidního, starobního, vdovského nebo příspěvku vychovávacího, nebo po pojištěnci, který dokonal aspoň 60 příspěvkových měsíců, jestliže vypravili pohřeb.

(2) Pozůstalými podle předchozího odstavce rozumějí se manžel, děti, rodiče nebo sourozenci zemřelého. Pohřebné náleží tomu z nich, kdo pohřeb vypravil.

(3) Pohřebné činí $\frac{1}{4}$ ročního důchodu, jehož zemřelý požíval, po případě $\frac{1}{4}$ důchodu, na nějž měl čáku.

§ 19a.

Převod (cesse), zastavení a zabavení čák a nároků pojištěncův a příslušníků jejich rodin jsou jen potud přípustny a právně účinný, stanou-li se:

1. ke krytí nároků osob, které mají zákonný nárok na poskytnutí výživy proti osobám oprávněným k požitku dle předcházejících ustanovení;

2. ke krytí záloh, které byly dány osobám oprávněným k požitku na jejich vlastní žádost zaměstnavatelem neb nositelem pojištění na účet pojistných nároků po jejich nápadu, ale před jejich poukázáním.

VI.

Výplata, klid a promlčení požitků; následky nenáležitosti požitku.

§ 20.

(1) Všechny důchody a vychovávací příspěvky vyplácí se v měsíčních lhůtách do předu. Měsíční částky důchodu zarovnávají se na 10 h tím způsobem, že částky až do 5 h zůstávají nepovšimnuty a že vyšší částky čítají se za 10 h. Skončí-li právo k důchodu během měsíce, přijaté částky se nevracejí.

(2) Oprávnění mají na požádání před každou výplatou předložiti potvrzení o životě neb o vdovství.

(3) Odbytné a pohřebné vyplatí se po předložení průkazů, osvědčujících nárok.

§ 21.

(1) Výplata důchodu invalidního, vdovského a příspěvků vychovávacích se staví, pokud k požitku oprávněný požívá důchodu podle ustanovení zákona o úrazovém pojištění, a to:

1. napadly-li důchody zprvu jmenované před uplynutím čekací doby 120 příspěvkových měsíců, až do výše důchodu podle zákona o úrazovém pojištění;

2. napadly-li však po uplynutí doby čekací, potud, pokud součet obou důchodů převyšuje $\frac{2}{3}$ započitatelných požitků, které pojištěnec měl za posledních 60 příspěvkových měsíců. Toto ustanovení o stavení výplaty důchodů však neplatí při úplné bezmocnosti důchodce (§ 8b).

(2) Právo na požitek kteréhokoli důchodu, jakož i vychovávacích příspěvků odpočívá:

1. pokud osoba oprávněná k požitku odpývá si trest na svobodě delší jednoho měsíce, při čemž se však má poukázati důchod starobní, invalidní a vdovský členům rodiny, kteří mají zákonné nároky na výživu proti osobě oprávněné k požitku;

2. pokud se osoba oprávněná k požitku bez svolení nositele pojištění trvale zdržuje v cizině. V tomto případě může býti odbyta polovina hodnoty kapitalisovaných jejích nároků.

§ 22.

Nárok na dávky stanovené zákonem ze dne 21. prosince 1921, č. 484 Sb. z. a n., po případě jich požitek zaniká, kromě případů zvláště vytčených v předchozích ustanoveních, promlčením. Promlčení řídí se ustanoveními občanského práva. Promlčecí lhůta činí však pro uplatnění práva na požitek důchodu deset let od počátku práva nárokového, pro nárok na jednotlivou splátku důchodovou jeden rok od doby její dospělosti.

§ 23.

Dostalo-li se někomu proti právu požitku některé dávky tu stanovené, budiž mu odňata; částky neprávem přijaté jest navrátiti se 4% úroky bez újmy trestního stíhání. Při vychovávacích příspěvcích neprávem přijatých odpadá zúčtování.

VIa.

Řízení léčebné.

§ 23a.

(1) Nositel pojištění jest oprávněn zavést léčebné řízení, aby výdělečná způsobilost příjemce důchodu invalidního byla obnovena nebo nezpůsobilost k výdělku hrozící pojištěnci nemocí byla odvrácena.

(2) K tomuto účelu nositel pojištění může zejména na vlastní útraty dáti důchodce, po případě pojištěnce do léčebného ústavu (nemocnice, léčebny) nebo do jiného pro léčení vhodného místa, a to beze svolení pojištěnce v těch případech, ve kterých podle § 8 zákona ze dne 30. března 1888, č. 33 ř. z., pokud se týče dle § 58 zákonného článku XIX : 1907 pojištěnec může býti dán do nemocničního ošetřování.

(3) Po dobu léčebného řízení požitky invalidního důchodu může býti zcela nebo z části zastaven. Má-li však ten, kdo byl léčebnému řízení podroben, členy rodiny, k jichž výživě dosud podstatně přispíval, náleží těmto členům rodiny podpora alespoň polovinou důchodu, jehož pojištěnec požíval nebo na nějž by měl nárok v případě nezpůsobilosti k výdělku (§ 7).

(4) Nepodrobí-li se důchodce léčebnému řízení, nezávislému na jeho souhlasu, může mu býti požitek invalidního důchodu zcela nebo částečně zastaven; nepodrobí-li se léčebnému řízení onemocnělý bez závažného důvodu a byla-li by léčebným řízením nezpůsobilost k výdělku pravděpodobně odvrácena, může býti důchod invalidní zcela nebo z části dočasně odeprěn, byl-li onemocnělý upozorněn na tyto následky.

(5) O rozepřích mezi nositelem pojištění a důchodcem, vzniklých z použití léčebného řízení, rozhoduje příslušný rozhodčí soud (§ 76).

VII.

Zánik pojistné povinnosti, vrácení premii, opětné vstoupení v pojistnou povinnost.

§ 24.

(1) Pojistná povinnost zaniká:

1. jakmile některá z jejích podmínek není již splněna;

2. nápadem důchodu invalidního neb stárbohního.

(2) Nároky z pojištění zůstávají však do 18 měsíců po zániku pojistné povinnosti zachovány ve výši čáka v této době již nabytých, po případech zkrácených podle § 26.

§ 25.

(1) Zanikne-li pojištění povinné nebo dobrovolné (§§ 28—31) z kteréhokoli důvodu, kromě důvodu uvedeného v § 24, bod 2., a zůstane-li pak vystoupilý pojištěnec aspoň po 6 měsíců bez zaměstnání povinného pojištěním, má nárok, aby mu bylo vráceno:

1. za dobu pojištění povinného část skutečně zaplacených premii bez úroků, a to ve třídě I.—IV. jedna třetina premii, ve třídě V.—XVI. jedna polovina premii; pokud pak jde o pojištění před platností tohoto nařízení a pokud započitatelné požitky převyšovaly 7200 Kč, celé premie, nejvýše však premiová reserva;

2. za dobu dobrovolného pojištění (§ 28) nebo za dobu zákupem služebních let započítanou (§ 31) 75% té částky premiové rezervy, která vznikla dobrovolným pojištěním nebo zákupem.

(2) Osobám ženského pohlaví, které vejdou v manželství ve dvou letech po výstupu z pojištění, nebo vystoupí z pojištění ve dvou letech po uzavření sňatku, doplní se částky premii, na jichž vrácení mají podle předchozího ustanovení nárok, na 80% premii za ně skutečně zaplacených.

(3) Tyto nároky mohou býti uplatněny toliko pojištěncem a přecházejí na jeho dědice, byly-li uplatněny.

(4) Zemře-li pojištěnec, jenž uplatnil nárok na vrácení premii, před jich výplatou, mají oprávnění dědicové volbu, buď požadovati výplatu těchto premii, nebo žádati zákonná plnění pojistná v nezkrácené výměře (§ 26). Nedocílí-li se dohody mezi dědici oprávněnými k volbě, jest poskytovatí zákonná pojistná plnění v nezkrácené výměře. Dědici k volbě oprávněnými jsou dědicové, kteří podle zákona o pensijním pojištění mají nárok na zákonná plnění.

(5) Nároky na vrácení premii požívají ochrany podle § 19 a.

(6) Nároku na vrácení premii nemá pojištěnec, který přešel do služby vyňaté podle § 2, bod 3., z pojistné povinnosti. Ustanovení toto neplatí v případě přestupu skutečného nejpozději dne 1. ledna 1922. Byla-li od zaměstnavatele uvedeného v § 2, odst. 1., č. 3.,

převědena premiová reserva na nositele pojištění (§ 68, odst. 2.), přísluší zaměstnanci nárok na vrácení premií také za dobu ztrávenou ve službě vyňaté. Byla-li naopak převědena premiová reserva od nositele pojištění na zaměstnavatele uvedeného v § 2, odst. 1., č. 3., má zaměstnanec proti tomuto zaměstnavateli nárok na vrácení premií za celou dobu svého zaměstnání pouze potud, pokud je mu zabezpečen podle předpisů pro vyňatou službu platných.

(7) Nárok na vrácení premií zanikne, nebyli-li u příslušného nositele pojištění uplatněni do tří let po zániku pojištění nebo před dřívějším opětným vstupem do pojistné povinnosti.

§ 26.

Částečné vrácení splacených premií pokládá se za úplné odbytí, dosahuje-li nebo přesahuje-li výši premiové rezervy. Jinak má za následek zkrácení čák, po případě započítatelné doby příspěvkové v poměru vráceného obnosu k nashromážděné premiové rezervě.

§ 27.

(1) Při opětném vstupu do pojištění čítají se nové čáky ke dříve již nabytým, ať již neztenčeným, ať podle § 26 zkráceným, byl-li důvodem přerušení pojištění nápad invalidního důchodu nebo trvalo-li přerušení nejvýše dvanácte let po dospělosti poslední premie.

(2) Jinak započítává se při opětném vstupu do pojištění toliko dokonaná čekací doba nejvýše výměrou pěti let.

§ 27 a.

(1) Čáky získané aspoň 60 příspěvkovými měsíci mohou se uchováti ve výši, ve které byly při zániku pojištění, placením uznávacího poplatku 4 Kč ročně do předu s tím účinkem, že nároky z pojištění zachovávají se přes 18měsíční lhůtu, ustanovenou v závěrečné větě § 24, po případě přes 6měsíční lhůtu, stanovenou v § 29, odst. 2., bez jakéhokoliv časového obmezení.

(2) Toto zachování čák zaniká bez nároku na vrácení již zaplacených uznávacích poplatků, zůstane-li pojištěnec se splátkou déle nežli 6 měsíců po její dospělosti v prodlení. První splátka uznávacího poplatku, která jest dospělá prvního dne 19. měsíce po zániku pojistné povinnosti, po případě prvního dne 7. měsíce po zániku dobrovolného pojištění,

musí býti zaplacená ve čtrnácti dnech po své dospělosti, jinak právo na zachování čák zanikne.

(3) Ti, kteří jsou povoláni k aktivní vojenské službě, jsou k své žádosti po dobu povolání osvobozeni od placení uznávacího poplatku.

VIII.

Dobrovolné pojištění.

§ 28.

(1) Osoby, jichž pojistná povinnost zanikla z kteréhokoli důvodu, kromě důvodu uvedeného v § 24, bodu 2., mají právo dobrovolně pokračovati v pojištění. Pokračovati možno jen v té třídě služného, ve které pojištěnec byl v době zániku pojistné povinnosti.

(2) Toto právo pomíjí, nebylo-li uplatněno do 6 měsíců po zániku pojistné povinnosti.

(3) Osoby, zaměstnané v cizozemském pobočním závodě domácího podniku, mohou též kromě případu prvního odstavce býti připuštěny k dobrovolnému pojištění u Všeobecného pensijního ústavu podle výše svých požitků, jsou-li u Všeobecného pensijního ústavu pojištění též zaměstnanci domácího podniku.

(4) Dobrovolné pokračování v pojištění osob, které při zániku pojistné povinnosti byly již invalidní (§ 7), jest neplatné.

§ 29.

(1) Dobrovolný pojištěnec má předepsaným způsobem platiti úhrnnou premii, uvedenou v § 33.

(2) Placením úhrnné premie pokračuje se v dosavadním pojištění, aniž je třeba výslovného prohlášení stran. Neplacení příspěvků po šest měsíců pokládá se za vzdání práva pokračovati v pojištění.

§ 30.

(1) Dobrovolné pojištění zanikne, jestliže pojištěnec:

1. ohlásí své vystoupení;

2. zůstane dlužen premii po šest měsíců;

3. zdržuje se trvale v cizině, nejza v některé službě podle § 28, odst. 3., nebo za účelem léčení. Za trvalý pobyt v cizině se považuje, má-li pojištěnec řádné bydliště mimo území Československé republiky déle 3 let.

(2) Z ustanovení posledního bodu mohou býti vzhledem k jednotlivým státům ustanoveny výjimky vládním nařízením.

§ 31.

(1) Každý pojištěnec může si zvýšiti nároky zakoupením služební doby nepojištěné tím, že doplní svoji premiovou rezervu na částku, která odpovídá jeho věku a jeho započitatelné příspěvkové době po provedeném zákupu. Zakoupená služební doba připojuje se k době příspěvkové při provádění zakupu již nabyté.

(2) Započítání služební doby jest však přípustno pouze po průkazu skutečné služby, podle třídy služného v době zakupu a pouze potud, pokud vstupní stáří pojištěncovo zakoupením let neklesne pod 16. rok jeho věku.

(3) Dobu, ztrávenou po dobu války ve službě vojenské nebo civilní, lze při zákupu let i dvojnásobně počítati. Tato doba může však býti zakoupena nejdéle do 5 let po provedené všeobecné demobilisaci.

(4) Ze zakupu služebních let vzchází pojištěnci nárok teprve uplynutím 2 let po zákupu. Nastane-li případ pojistný před uplynutím dvou let, vrátí se zaplacená zakupní premie se 4% úrokem.

(5) V případě přeměny provisního pojištění u bratrské pokladny v pojištění penzijní (§ 92 b) není započítání služebních let omezeno, ani pokud se týče času jeho uplatnění, ani pokud se týče jeho účinku.

(6) Ustanovení §§ 28 a 31 platí obdobně i pro náhradní ústavu.

IX.

Zabezpečení čák.

§ 32.

Dávky (§ 4) se zabezpečují pevnými premii. Z premii jest nashromáždití premiovou rezervu. Kromě toho jest zříditi z přebytků hospodaření fond bezpečnostní.

§ 33.

(1) Za každý měsíc služného (příspěvkový měsíc) platí se pevné premie:

v	I. třídě	6 Kč
v	II. „	9 Kč
v	III. „	12 Kč
v	IV. „	18 Kč
v	V. „	24 Kč
v	VI. „	30 Kč
v	VII. „	36 Kč
v	VIII. „	42 Kč
v	IX. „	48 Kč
v	X. „	54 Kč
v	XI. „	60 Kč

v	XII. třídě	66 Kč
v	XIII. „	72 Kč
v	XIV. „	78 Kč
v	XV. „	84 Kč
v	XVI. „	90 Kč.

(2) Z těchto premii nese v prvních čtyřech třídách služného zaměstnavatel $\frac{2}{3}$, pojištěnec $\frac{1}{3}$, ve vyšších třídách každý polovici. Nedosahuje-li však celkový započitatelný roční plat ani 600 Kč, nebo skládá-li se toliko z požitků naturálních, nese zaměstnavatel celou premii ze svého.

(3) Zaměstnavatelem je, kdo uzavřel služební smlouvu se zaměstnancem a zavázal se v ní platiti služné. Není-li tato osoba současně majitelem podniku, v němž pojištěnec jest zaměstnán, ručí s ní podnikatel za premie podle zákona ze dne 21. prosince 1921, č. 484 Sb. z. a n., rukou společnou a nerozdílnou.

(4) Nápadem invalidního neb starobního důchodu přestává povinnost platiti premie (§ 24, odst. 1., č. 2.).

§ 34.

(1) Premie je odváděti napřed prvního dne každého kalendářního měsíce.

(2) Počne-li nebo končí-li pojištění během měsíce, je přes to zapraviti plnou měsíční premii.

(3) Několik zaměstnavatelů, kteří se během příspěvkového měsíce vystřídají, ručí za premie ve výši třídy služného na každého z nich připadající rukou společnou a nerozdílnou. Platíci má vůči ostatním zaměstnavatelům právo postihu na poměrné odškodnění.

§ 35.

(1) Právo na zjištění premiových pohledávek promlčuje se během tří let ode dne splatnosti premie.

(2) Promlčení práva zjišťovacího se přerušuje každým opatřením, jež za účelem zjištění bylo provedeno, tím okamžikem, kterým osoba povinná platiti příspěvky se o tom doví.

(3) Právo požadovati zjištěné dlužné premie promlčuje se během tří let po tom, kdy osoba povinná platiti příspěvky byla vyrozuměna o výsledku zjištění.

(4) Promlčení vymáhacího práva přerušuje se doručením platebního vyzvání, znějícího na osobu povinnou platiti, zahájením exekuce, povolením platební lhůty a podle ustanovení konkursního řádu.

(5) Promlčení započaté před začátkem platnosti tohoto nařízení, avšak ještě nedokonané, jest posuzovati podle předchozích ustanovení.

(6) Povinnost platiti prémie není závislá na předchozím vydání příslušných výměrů nebo rozhodnutí a jejich právní moci.

§ 36.

(1) Prémie (§ 33) odvádí zaměstnavatel.

(2) Vyhověl-li tomuto závazku, je oprávněn sraziti si částku na pojištěnce připadající z jeho příjmů.

(3) Toto právo srážky musí býti vykonáno ve třech měsících po první výplatě služného, která následuje po splatnosti prémie, jinak zanikne.

(4) Neprávem zaplacené prémie vrátí nositel pojištění se 4% úroky. Zaměstnanec má v tomto případě nárok na vrácení příspěvků od něho skutečně zaplacených a může požadovati, aby se 4% úroky mu je nositel pojištění přímo vyplatil.

§ 37.

Všeobecný pensijní ústav (§ 40) hradí si své správní náklady sám.

§ 38.

(1) Zadrželé prémie bud' te zúrokované 5%; tyto prémie mohou kromě premií vytčených v § 29 býti vymáhány exekucí soudní nebo administrativní obcemi (městy) způsobem pro přímé daně stanoveným a požívají v exekučním a konkursním řízení přednostního práva nedoplatků daňových.

(2) Nedobytnost nedoplatků nemá kromě omezení § 73, odst. 7., za následek ztrátu nároku na pojistné dávky.

X.

Organisace provozování.

§ 39.

Nehledě k případům vyznačeným v §§ 64 a násl. provádí pojištění v tomto zákoně předepsané Všeobecný pensijní ústav k tomu účelu zřízený a jeho zemské úřadovny.

A. Všeobecný pensijní ústav.

§ 40.

(1) Všeobecný pensijní ústav může svým jménem nabývatí práv a přejímání závazky, před soudem žalovati a žalován býti.

(2) Ústav sídlí v Praze.

(3) Jeho řádným soudem jest věcně příslušný soud v Praze.

§ 41.

Členy Všeobecného pensijního ústavu jsou: a) zaměstnanci, pro které jest jmenovaný ústav podle § 64, odst. 5., k pojištění příslušný, b) jejich zaměstnavatelé a c) osoby podle § 28 dobrovolně pojištěné.

§ 42.

(1) Pro pensijní ústav je zříditi stanovy. Tyto stanovy potřebují státního schválení, rovněž tak i každá změna jejich.

(2) Stanovami pensijního ústavu jest zejména upravití tyto věci:

1. kterak se volí delegáti, po případě jejich náhradníci do valné hromady, jejich funkční období;

2. kterak se svolává valná hromada, kdy je schopna usnášeti se, kterak a o kterých věcech se usnáší (§ 51);

3. složení představenstva, kterak se jeho členové ustanovují, kdy představenstvo je schopno se usnášeti, kterak a o kterých věcech se usnáší, dobu jeho mandátu, způsob, kterým se povolávají náhradníci na uprázdněná místa (§ 44). Při ustanovování členů představenstva je hleděti k tomu, aby obvody jednotlivých zemských úřadoven byly zastoupeny;

4. kterak se sestavuje a zkouší roční účet;

5. zastoupení pensijního ústavu na venek a formy aktů právně závazných;

6. formu, kterou se mají konati vyhlášky ústavu;

7. zařízení a užívání fondu pro podporu potřebných nezaměstnaných (§ 86);

8. formy pro legitimaci představenstva a úředníků ústavu;

9. formu přihlášek a odhlášek (§ 73).

(3) Stanovy mohou obsahovati také ustanovení o tom:

10. za kterých podmínek může býti odmítnuta volba za delegáta nebo za člena představenstva;

11. zdali a ve které míře může býti přiznána členům představenstva ze skupiny pojištěnců náhrada za ušlý výdělek;

12. zdali a kterak má býti organisováno zprostředkování míst.

§ 43.

Pensijní ústav spravuje představenstvo a valná hromada.

§ 44.

Představenstvo pensijního ústavu se skládá z presidenta a 20 členů, ze kterých jedna polovice musí náležeti skupině zaměstnavatelů a druhá skupině pojištěnců.

§ 45.

Presidenta Všeobecného pensijního ústavu jmenuje ministr sociální péče vždy na dobu 4 let. President, jímž může býti toliko státní občan Československé republiky, musí bydleti v Praze a nesmí býti členem ústavu.

§ 46.

(1) Představenstvo volí ze sebe dva náměstky presidentovy. Jeden z nich musí náležeti skupině zaměstnavatelů, druhý skupině zaměstnanců. Volba koná se členy představenstva odděleně dle těchto skupin.

(2) Členy představenstva volí valná hromada ze svéprávných členů Všeobecného pensijního ústavu. Členy představenstva mohou býti toliko státní občané Československé republiky. Alespoň $\frac{2}{5}$ členů zvolených z jednotlivých skupin musí bydleti v Čechách.

(3) Z volitelnosti do představenstva jsou vyloučeny osoby, které jsou zbaveny volebního práva a volitelnosti podle § 5 zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n., kterým vydává se řád volení v obcích republiky Československé.

(4) Členové představenstva volí se na dobu 4 let.

(5) Odstupující představenstvo zůstává v úřadě, až nové představenstvo v úřad se uváže.

§ 47.

(1) Pensijní ústav zastupuje a spravuje představenstvo, pokud k tomu nejsou příslušny valná hromada a zemské úřadovny, zejména náleží představenstvu také usnášeti se o trvalém úročním ukládání volného jmění ústavu (§ 51, bod 5., § 55, posl. odst., § 88).

(2) Bez újmy vlastní zodpovědnosti představenstvo může svěřiti některé ze svých povinností užším výborům nebo placeným úředníkům.

§ 48.

Členové představenstva spravují svůj úřad jako úřad čestný, hotové výdaje jest iim však

nahraditi, jakož i za práce, které vyžadují větší námahy, poskytnouti přiměřené odměny.

§ 49.

(1) Výkonným orgánem správy ústavu je ředitelství, které sestává aspoň ze dvou členů, z nichž jeden musí býti pojistným matematikem, jenž je zodpovědným matematikem ústavu, a jeden znalý práva. Členové ředitelství mohou býti jmenováni nebo propuštěni jen se souhlasem ministra sociální péče.

(2) Placení úředníci a zřízenci buďtež vzati do slibu a podléhají disciplinární moci představenstva.

§ 50.

(1) Valná hromada skládá se z delegátů. Delegáti a jejich náhradníci (§ 42, č. 1.) musí býti členy pensijního ústavu.

(2) Volí je výbory zemských úřadoven pensijního ústavu (§ 57) ze svéprávných členů, příslušných k zemským úřadovnám.

(3) Z delegátů musí polovice náležeti skupině zaměstnavatelů, druhá polovice skupině pojištěnců.

(4) Počet delegátů, jež výbor zemských úřadoven má voliti, řídí se počtem příslušných členů, takže na každých 2000 členů případnou dva delegáti, pokud se týče náhradníci, při čemž zlomky až do 1000 členů zůstanou nepovšimnuty, kdežto zlomky větší odůvodňují nárok na 2 delegáty. Každé zemské úřadovně přísluší aspoň 2 delegáti.

(5) Delegáti volí se na 4 léta.

(6) Valnou hromadu jest konati aspoň jednou ročně.

§ 51.

(1) Výlučně valné hromadě jest vyhrazeno:

1. voliti členy představenstva (§ 46);

2. usnášeti se o výroční zprávě představenstva a o jeho absolutoriu;

3. usnášeti se o změnách stanov (§ 42);

4. stanoviti odměny pro funkcionáře ústavu (§ 48) a zemských úřadoven pensijního ústavu, jakož i případné náhrady delegátům;

5. usnášeti se o nabytí a zcizení nemovitostí.

(2) Volby, které se konají valnou hromadou, jest provésti odděleně jednak zaměstnavatelé, jednak pojištěnci.

(3) K usnesení o změnách stanov je třeba $\frac{2}{3}$ většiny.

B. Zemské úřadovny Všeobecného pensijního ústavu.

§ 52.

(1) Zemské úřadovny Všeobecného pensijního ústavu obstarávají jeho jménem záležitosti jim přidělené zákonem, po případě jednacím řádem.

(2) Pro každou zemskou úřadovnu zřídí se zvláštní jednací řád (§ 63, č. 3.).

(3) Vláda může podle potřeby nařízením sloučiti zemské úřadovny nebo změnit obvod jejich působnosti a sídlo.

§ 53.

(1) Dosavadní zemské úřadovny ponechávají se nadále v činnosti.

(2) Na Slovensku a v Podkarpatské Rusi obstarává záležitosti dotčené v § 52, odst. 1., Zemská úřadovna Všeobecného pensijního ústavu v Bratislavě.

§ 54.

(1) Příslušnost k zemské úřadovně Všeobecného pensijního ústavu řídí se podle služebního místa pojištěncova.

(2) V pochybnostech pokládá se za služební místo sídlo podniku, po případě příslušného pobočního závodu.

(3) Zaměstnavatelé, kteří mají podniky v obvodu několika zemských úřadoven, náležejí ke všem těmto zemským úřadovnám.

§ 55.

(1) Zemským úřadovnám náleží veškeré jednání s jejich členy.

(2) Zejména příslušejí jim tyto záležitosti:

1. přijímání přihlášky, týkající se pojistné povinnosti, a kontrolovat pojistnou a přihlašovací povinnost;

2. mítí v evidenci osoby pojištěním povinné vedením pojistného katastru;

3. předpisovati a vybíratí premie;

4. přijímání nároky vznášené od pojištěnců a příkazovati je důchodové komisi (§ 60);

5. mítí v evidenci důchodce vedením důchodového katastru a kontrolovatí osoby oprávněné k požitku důchodu;

6. zastavovati výplaty důchodů, jakož i odnímání důchody a podpory řízením, jež provádí důchodová komise (§ 60).

(3) Kromě toho přísluší zemským úřadovnám činiti návrhy, kterak je kapitály ukládati (§ 47, odst. 1., § 88).

§ 56.

(1) Záležitosti zemské úřadovny obstarává její výbor a hlavní shromáždění.

(2) Až do provedení voleb podle § 62 bude prováděti úkoly výboru a hlavního shromáždění správní komise jmenovaná ministerstvem sociální péče.

(3) Aby styk se stranami byl usnadněn, mohou býti zřízena místní jednatelstva.

§ 57.

Výbor zemské úřadovny se skládá z předsedy a deseti členů, z nichž polovice musí náležeti skupině zaměstnavatelův a polovice skupině pojištěnců.

§ 58.

(1) Předsedu zemské úřadovny jmenuje ministr sociální péče na dobu čtyř let.

(2) Předsedou může býti toliko státní občan Československé republiky. Předseda musí bydliti v sídle zemské úřadovny a nesmí býti členem Všeobecného pensijního ústavu.

§ 59.

(1) Výbor volí ze svého středu dva místopředsedy. Jeden z nich musí náležeti skupině zaměstnavatelů, druhý skupině zaměstnanců. Volba koná se členy výboru odděleně dle těchto skupin.

(2) Členy výboru volí hlavní shromáždění ze členů Všeobecného pensijního ústavu, náležejících zemské úřadovně (§ 54).

(3) Členy výboru mohou býti toliko státní občané Československé republiky.

(4) Z volitelnosti do výboru jsou vyloučeny osoby, které jsou zbaveny volebního práva a volitelnosti podle § 5 zákona ze dne 31. ledna 1919, č. 75 Sb. z. a n., kterým vydává se řád volení v obcích republiky Československé.

(5) Alespoň dvě pětiny členů zvolených z jednotlivých skupin musí mítí své bydliště v sídle zemské úřadovny nebo v její bezprostřední blízkosti.

(6) Ustanovení § 46, odst. 4. a 5., a § 48 mají obdobnou platnost.

§ 60.

K rozhodování o všech nárocích pojištěnců a jejich rodinných příslušníků proti Všeobecnému pensijnímu ústavu, zakládajících se na tomto nařízení nebo na zákoně, zřídí se z výboru důchodová komise. Tato komise se skládá z předsedy výboru nebo jednoho z obou jeho náměstků jako předsedajícího a dvou členů, volených po jednom z obou skupin výboru (zaměstnavatelův a zaměstnanců). Při hlasování důchodové komise předsedající hlasuje spolu. Nedocílí-li se jednohlasného usnesení komise o přiznání nebo zamítnutí nároku neb o jeho výměře, konečně pak o odnětí důchodu, náleží rozhodnouti představenstvu Všeobecného pensijního ústavu.

§ 61.

(1) Placení úředníci a zřízenci skládají slib, že budou plniti své povinnosti, a jsou podrobeni disciplinární moci předsedově.

(2) Představenstvo Všeobecného pensijního ústavu, vyslechnouc výbor zemské úřadovny, jmenuje a propouští definitivní úředníky.

§ 62.

(1) Hlavní shromáždění, jež musí býti svoláno alespoň jednou za volební periody, skládá se z delegátů. Delegáti a náhradníci musí býti členy Všeobecného pensijního ústavu.

(2) Jejich volba koná se osobně ze svéprávných členův ústavu podle zásady poměrnosti odděleně podle skupin (zaměstnavatelův a zaměstnanců). Volby jsou přímé a tajné.

(3) Počet delegátův a náhradníků závisí na počtu příslušných členů tím způsobem, že na každých tisíc členů připadají dva delegáti a dva náhradníci. Zlomky menší jednoho tisíce zůstanou nepovšimnuty.

(4) Delegátův jest však zvoliti nejmeně třicet a nejvýše sto.

(5) K volbě oprávněni jsou všichni pojištěnci, kteří určitého dne (rozhodného dne), který nesmí ležeti méně než měsíc a ne více než dva měsíce přede dnem vypsání volby, náleželi k příslušné zemské úřadovně, jakož i jejich zaměstnavatelé. Jak pojištěnci tak zaměstnavatelé činí zvláštní volební skupinu, z nichž každá volí polovici počtu delegátův a náhradníků, ustanoveného ve vypsání volby.

(6) Čítá-li volební skupina více než deset tisíc osob oprávněných k volbě, jest utvořiti volební sbory rozčleněné teritoriálně nebo dle povolání. I jinak může býti utvořeno několik

volebních sborů. Počet delegátův a náhradníků, které volební skupina má voliti, rozdělí se na několik volebních sborů podle poměru osob oprávněných k volbě, náležejících ke každému volebnímu sboru.

(7) Delegáti se volí na čtyři léta.

§ 62 a.

Podrobnější ustanovení o provedení volby delegátů (volební řád) obsahuje jednacím řád jednotlivých zemských úřadoven.

§ 63.

(1) Výlučně hlavnímu shromáždění jest vyhrazeno:

1. voliti členy výboru (§ 59);
2. voliti přisedící a náhradníky pro rozhodčí soud (§ 76);
3. usnášeti se o jednacím řádu (§ 52, odst. 2.) s výhradou souhlasu představenstva Všeobecného pensijního ústavu a státního schválení;
4. stanoviti případné náhrady delegátům (§ 62).

(2) Ustanovení § 51, odst. 2. a 3., platí obdobně.

XI.

Jinaké splnění pojistné povinnosti.

§ 64.

(1) Pojistná povinnost (§ 1) jest též splněna pojištěním u některého tuzemského náhradního ústavu (§ 66). Nové přistupování závodů (zaměstnavatelů) k těmto ústavům jest však nepřipustno a neplatí jako náhradní pojištění ve smyslu pensijního zákona.

(2) Všichni zaměstnanci téhož podniku pojištěním povinni musí býti pojištěni u téhož nositele pojištění.

(3) Členství zaměstnavatelovo u některého náhradního ústavu má za následek, že tento ústav je v mezích svého uznání za náhradní ústav výlučně příslušný pro pojištění zaměstnanců onoho podniku, který byl k náhradnímu ústavu přihlášen, a že přejímá vůči těmto zaměstnancům ručení vyplývající z povinného pojištění.

(4) Ministr sociální péče může v případech zřetele hodných povoliti jednotlivým pojištěncům výjimky z těchto pravidel. V žádosti

o toto povolení vykázati jest souhlas dosavadního nositele pojištění a nového zaměstnavatele. Zaměstnavatel svým souhlasem bere na sebe všechny závazky vyplývající ze stanov dosavadního nositele pojištění vůči tomuto. Souhlas zaměstnavatelův musí se vztahovati na celou dobu, po kterou pojištěnec v zaměstnání u něho trvá. Souhlas dosavadního nositele pojištění má se vztahovati na celou dobu, pokud potrvá pojištění zaměstnance podle zákona bez ohledu na pozdější změny zaměstnavatele.

(5) Všechny osoby povinné pojištěním, které nenabýly způsobem uvedeným v odst. 1. a 2. příslušnosti k některému náhradnímu ústavu, jsou příslušny pojištěním u Všeobecného pensijního ústavu.

(6) Ustanovení stanov náhradních ústavů, která jsou v odporu s předcházející úpravou příslušnosti pojišťovací nebo s jinými závaznými ustanoveními zákona o pensijním pojištění, pozbývají platnosti a jsou až do přiměřené změny stanov nahrazena příslušnými zákonnými ustanoveními.

§ 65.

(1) Pokud jde o zřízence, pro něž jest ve smyslu § 64 některý náhradní ústav k pojištění příslušný, jest tento ve stejném rozsahu jako Všeobecný pensijní ústav oprávněn vydávati výměry, vyjma výměry takové, jimiž se popírá pojistná povinnost.

(2) V tomto posledním případě, pak o tom, který nositel pojištění v určitém čase pro některého zaměstnance jest příslušným, rozhoduje přímo župní úřad, příslušný podle služebního místa zaměstnancova (§ 75), jemuž jest věc do 14 dnů ode dne dojití ohlášky předložiti k rozhodnutí.

§ 66.

Za tuzemské náhradní ústavy považovati jest pensijní ústavy, fondy, pokladny atd., mající své sídlo v území republiky Československé a uznané za náhradní ústavy podle zákona ze dne 16. prosince 1906, č. 1 ř. z. na rok 1907, cís. nařízení ze dne 25. června 1914, č. 138 ř. z., a zákona ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n.

§ 67.

(1) Zřizování nových náhradních ústavů se nepřipouští.

(2) Zaměstnanci, jichž zaměstnavatelé vydržují nebo spravují pensijní fondy, závodní

(bratrské) pokladny a podobná zařízení, poskytující buď fakticky nebo podle stanov zaměstnancům nárok na invalidní aneb starobní pensi, na vdovský neb sirotčí důchod, na odbytné, pohřebné a jiné podpory, nejsou tím osvobozeni od pojistné povinnosti podle ustanovení tohoto nařízení.

(3) O požitcích neb dávkách z těchto fondů, pokladen a pod. vyplácených platí ustanovení § 69 tohoto nařízení.

§ 68.

(1) Při změnách pojistné příslušnosti jest dřívější nositel pojištění povinen odevzdati novému nositeli pojištění premiovou rezervu, potřebnou ke krytí získaných nároků přestupujícího pojištěnce, vypočtenou na základě ryzí premie podle početních základův opuštěného nositele pojištění, po případné srážce splátek, které pojištěnec ústavu dluhoval v době výstupu. V každém případě musí však býti převedena aspoň částka odpovídající premiové rezervě, která by tu byla, kdyby zaměstnanec byl býval pojištěn u Všeobecného pensijního ústavu po celou příspěvkovou dobu, započitatelnou podle § 73, odst. 7., pro pojištění, včítajíc v to i služební léta případně zakoupená.

(2) Přestoupí-li zaměstnanec pojištěný u Všeobecného pensijního ústavu nebo náhradního ústavu do služby vyňaté podle § 2, č. 3., z pojistné povinnosti, jest nositel pojištění povinen příslušnému zaměstnavateli, jmenovanému v § 2, č. 3., vydati premiovou rezervu podle předchozích ustanovení. Vystoupí-li zaměstnanec ze služby vyňaté z pojistné povinnosti podle § 2, č. 3., aniž byl dán na odpočinek, a vstoupí-li do pojistné povinnosti podle tohoto zákona, jest dřívější jeho zaměstnavatel jmenovaný v § 2, č. 3., povinen vydati nositeli pojištění, u něhož bývalý jeho zaměstnanec jest pojištěn, premiovou rezervu, která by byla u Všeobecného pensijního ústavu nashromážděna, kdyby zaměstnanec byl býval pojištěn u tohoto ústavu. Povinnost převést premiovou rezervu podle tohoto odstavce je tu jen, stal-li se vstup do služby neb výstup ze služby vyňaté podle § 2, č. 3., nejdříve dne 1. ledna 1922. Povinnost ta je tu jen ohledně premiové rezervy odpovídající době ztrávené ve službě počínajíc dnem 1. ledna 1909.

(3) Převést premiovou rezervu je v první řadě povinen zaměstnavatel bezprostředně předcházející. Dřívější zaměstnavatel má tuto povinnost jen potud, pokud služební dobu

u něho ztrávenou pozdější zaměstnavatel pojištěnci nezapočetl a jí odpovídající prémiovou rezervu podle předchozího odstavce nepřevodl. Při převádění premiové rezervy z důvodu opuštění služby, vyňaté z pojistné povinnosti podle § 2, č. 3., nesmí být převedeno méně, nežli činí premiová reserva na zaměstnavatele snad již podle hořejších ustanovení tohoto paragrafu převedená a přírůstek premiové rezervy Všeobecného pensijního ústavu, jenž odpovídá služební době ztrávené u tohoto zaměstnavatele.

(4) Prémiovou rezervu jest převést během čtyř neděl po tom, kdy došlo oznámení o přijmutí (§ 68 a), při čemž jest sdělití veškeré okolnosti rozhodné pro dosavadní pojištění a pro převod. Částku, kterou jest převést, jest počínajíc dnem vstupu u nového nositele pojištění zúrokovati 4 procenty.

(5) Pojištěnec nabude vůči novému nositeli pojištění zásadně těch práv, která podle pojistných podmínek nového nositele pojištění odpovídají převedenému obnosu. Není-li tu početních základů úředně schválených, je tato práva zjistiti podle početních základů Všeobecného pensijního ústavu. Přestupem k jinému nositeli pojištění nemůže však nikdy býti prodloužena čekací doba 60 příspěvkových měsíců.

(6) Převyšuje-li odevzdaná částka výši premiové rezervy, která novým nositelem pojištění na základě dosavadní započitatelné příspěvkové doby, čítajíc v to služební dobu podle § 31 tohoto nařízení započtenou, má býti utvořena, jest tohoto rozdílu, podle volby pojištěncovy, použiti k dobrovolnému pojištění na vyšší dávky, k zákupu let nebo jest jej pojištěnci připsati k dobru, při opětném přestoupení novému nositeli pojištění odevzdati, a nastane-li pojistný případ nebo nastanou-li podmínky § 25, se 4% úroky vydati. Volbu musí vykonati pojištěnec do 3 měsíců po té, co byl vyrozuměn o skutečném převodu premiové rezervy. Jde-li o převod na Všeobecný pensijní ústav, může býti připojištění na základě převodu povoleno pouze, činí-li výše důchodu připojištěného nejméně 100 Kč. Neohlásí-li pojištěnec do tří měsíců své rozhodnutí o této volbě, jest připsati přeplatek k dobru a podle předchozích ustanovení při opětném přestupu, nebo nastane-li pojistný případ nebo podmínky § 25, vydati. Obnosu k dobru připsaného může pojištěnec použiti kdykoliv později k připojištění podle pod-

mínek a tarifů, platných pro oddělení připojišťovací.

§ 68 a.

Nový nositel pojištění má oznámiti předcházejícímu nositeli opětný vstup zřízence do pojištění během 4 neděl ode dne přihlášky; ručí za škody, vzcházející ze zaviněného opominutí.

XII.

Jinaká zaopatřovací zařízení, kterých nelze považovati za splnění pojistné povinnosti.

§ 69.

(1) Předcházejícími ustanoveními nejsou dotčeny právní poměry, které trvají mezi některou osobou pojištěním povinnou a samostatnými pojišťovnami, samostatnými podpůrnými, provisními a podobnými pokladnami.

(2) Přislíbil-li však zaměstnavatel některému zřízenci pojištěním povinnému zaopatřovací požitky přímo nebo nepřímo (prostřednictvím nesamostatného fondu vydržovaného jím zcela nebo z části), aniž si vymohl pro to uznání za náhradní zařízení, může plnění náležející z nuceného pojištění započísti na smluvní plnění v tom poměru, ve kterém přispíval k uhrazení zákonných plnění.

XIII.

Převod pojistných podstat a úplné jich zajištění.

§ 70.

(1) K převodu pojistné podstaty některého náhradního ústavu (§ 66) na Všeobecný pensijní ústav je třeba státního schválení.

(2) Převod může býti povolen toliko tenkrát, odevzdá-li se Všeobecnému pensijnímu ústavu neb náhradnímu ústavu kapitál, který podle zásad pojistné techniky stačí k úplnému uhrazení příslušných nároků.

(3) Přejímatel vstoupí ve všechna práva a závazky převodce, který jich bude zproštěn.

§ 71.

Ustanovení v § 70 jest obdobně užití také při úplném zajištění pojistné podstaty.

XIV.

Regresní nároky nositelů pojištění.

§ 72.

Nároky na náhradu škody, které osobám podle předcházejících ustanovení oprávněným k nároku nebo požitku přísluší následkem nastalé invalidity nebo smrti pojištěncovy vůči osobám třetím, přecházejí až do výše závazku nositele pojištění k plnění, kterýžto závazek jest po případě podle početních základů pensijního ústavu kapitalisovati, na tohoto nositele pojištění.

XV.

Přihlašování osob pojištěním povinných.

O vznášení nárokův a o právních prostředcích.

§ 73.

(1) Osoby pojištěním povinné, pro které Všeobecný pensijní ústav jest příslušný k pojištění (§ 64, předposl. odst.), jest u příslušné zemské úřadovny jeho v předepsané pro to formě přihlašovati a odhlašovati.

(2) Stejná povinnost hlášení platí o všech ostatních změnách služebního poměru rozhodných pro pojištění, zejména také o změnách platu.

(3) Předcházející ohlášky mají se státi ve 14 dnech a náležejí zásadně zaměstnavateli.

(4) Zaměstnanec jest však oprávněn učiniti tu část ohlášky, která se týká jeho rodinných poměrů, sám přímo příslušné zemské úřadovně Všeobecného pensijního ústavu. Použije-li toho práva, přechází, počínajíc okamžikem vyrozumění zemské úřadovny, plná zodpovědnost (oddíl XX.) za tuto část přihlášky se zaměstnavatele na zaměstnance.

(5) Též ke všem jiným ohláškám jest zaměstnanec oprávněn, aniž se tím ruší závazek zaměstnavatelův.

(6) Zemská úřadovna má přijetí každé ohlášky jak zaměstnavateli tak i zaměstnanci ve 14 dnech potvrditi, leč že by v této lhůtě byl vydán výměr, jímž se ohláška vyřizuje.

(7) Stala-li se ohláška aspoň jednou stranou včas, počítá se příspěvková doba od měsíce, ve kterém pojištěnec vstoupil do zaměstnání podrobeného pojištění, nehledíc k tomu, byly-li příslušné příspěvky zaplacený

čili nic. Jinak se počítá příspěvková doba od měsíce, ve kterém ohláška dodatečně byla provedena, nebo pojistná povinnost výměrem neb rozhodnutím z úřední moci byla zjištěna, nehledíc k tomu, byly-li příslušné příspěvky vskutku zaplacený čili nic. Ostatní služební doba započte se jako příspěvková doba toliko podle skutečně zaplacených premií, pokud budou dodatečně zaplacený v šesti letech po splatnosti. Ustanovení tohoto odstavce platí obdobně pro ohlášky, které vykonati se mají podle odstavce 2. Po vzniku pojistné události jsou veškeré ohlášky podle odst. 1. a 2. již nepřipustny a okolnosti do té doby nehlášené pro nárok pojistný nerozhodny, leč že nastala pojistná událost ve lhůtě, stanovené zákonem pro ohlášky.

(8) O každém úraze, souvisejícím se zaměstnáním nebo službou, kterým osoba povinná pojištěním byla poraněna neb usmrcena, má podnikatel neb osoba pověřená v době úrazu vedením podniku, bude-li poranění, jak lze předvídati, míti za následek nezpůsobilost k výdělku převyšující zákonitou dobu nemocenské podpory, nejdéle v osmi dnech po úraze učiniti v předepsané formě písemné oznámení příslušné zemské úřadovně.

§ 73 a.

(1) Zaměstnavatelé i zaměstnanci jsou povinni kdykoli podati zprávu politickým úřadům i zemským úřadovnám o všech okolnostech, které jsou rozhodny pro pojišťovací poměr. Zaměstnavatelé jsou mimo to povinni dovoliti legitimovaným k tomu orgánům Všeobecného pensijního ústavu a politických úřadů, aby na místě samém nahlédli do mzdových záznamů, vedených podle platných předpisů, i do jiných zápisů, kterých je třeba k vyšetření pojistného poměru, a aby na místě pracovním konali šetření potřebná ke zjištění pojistné povinnosti. Legitimovaní orgánové Všeobecného pensijního ústavu jsou při výkonu své služby pod ochranou zákonného článku XL z roku 1914. Totéž platí o orgánech Svazu pensijních ústavů (§ 95). Legitimace orgánů tu zmíněných musí býti opatřeny fotografií a potvrzením ministerstva s plnou mocí pro správu Slovenska.

(2) Ani Všeobecný pensijní ústav, ani jeho orgány nesmí býti přidržovány státní finanční správou ke sdělení poměrů stran zavázaných k podání zpráv, o nichž vědomosti nabyly ve své úřední vlastnosti. Toto ustanovení nemá však platnosti, pokud jde o jména osob oprávněných k požitku a o výši jejich příjmů.

(3) Příslušníci Všeobecného pensijního ústavu, požívající některé z dávek tuto uvedených, jsou povinni ohlásiti do osmi dnů příslušné zemské úřadovně každou změnu, týkající se jejich oprávnění nebo bydliště.

§ 73 b.

(1) Nemocenské pokladny zřízené podle zákona o nemocenském pojištění a bratrské pokladny jsou povinny dáti legitimovaným k tomu orgánům, vytčeným v § 73 a), odst. 1., nahlédnouti do svých záznamů za účelem zjištění pojistného poměru.

(2) Ustanovení odstavce 2. §u 73 a) platí též o okolnostech takto zjištěných.

§ 74.

(1) Nároky osob u Všeobecného pensijního ústavu pojištěných nebo jejich rodinných příslušníků proti tomuto ústavu, zakládající se na zákoně o pensijním pojištění, jest vznéstí u příslušné zemské úřadovny Všeobecného pensijního ústavu s připojením potřebných průkazů.

(2) Tvrzenou invaliditu jest prokázati lékařským vysvědčením. Zemská úřadovna jest oprávněna dáti žadatele prohlédnouti lékařem k tomu ustanoveným a vykonati všechna šetření, kterých je třeba, aby byl stav věci zjištěn. Zaměstnavatel žadatelův a žadatel sám jest povinen dáti potřebná vysvětlení.

(3) Náklady lékařského vysvědčení, které žadatel má předložiti, nahradí zemská úřadovna přiměřeným způsobem, byl-li nárok uznán.

(4) Byl-li nárok na poskytnutí invalidního důchodu zamítnut důchodovou komisí nebo představenstvem Všeobecného pensijního ústavu (§ 60), může býti znova podán před uplynutím jednoho roku jen tehda, nastala-li podstatná změna ve zdravotním stavu posléze zjištěném.

§ 74 a.

Ustanovení §§ 73, 73 a), 73 b) a 74 mají obdobnou platnost, je-li nositelem pojištění ústav náhradní, pokud stanovy ústavu v jednotlivých případech nic odchylného nestanoví.

§ 75.

(1) Všechna opatření a oznámení Všeobecného pensijního ústavu a jeho zemských úřadoven nebo náhradního ústavu, učiněná v rámci tohoto nařízení, jest doručiti účastníkům písemně (výměry).

(2) Výměry, ve kterých se rozhoduje o nárocích pojištěnců nebo jejich rodinných příslušníků vůči nositeli pojištění, mají obsahovati, byl-li nárok uznán, zároveň výši a výpočet přiznané dávky, byl-li však zamítnut, důvody zamítací. Takovým výměrům může se odpírati toliko žalobou u příslušného rozhodčího soudu (§ 76) v neprodlužitelné lhůtě šesti měsíců po doručení výměru.

(3) Všechny ostatní výměry, které se týkají práv anebo povinností upravených tímto nařízením, mohou býti brány v odpor námitkami, které dlužno podati do čtrnácti dnů u župního úřadu, v jehož obvodu se nalézá služební místo zřízencovo.

(4) Z rozhodnutí župních úřadů připouští se odvolání k ministerstvu sociální péče, které dlužno podati do čtyř neděl u župního úřadu, jenž vydal rozhodnutí.

§ 75 a.

(1) Jinak platí ustanovení čl. XX z roku 1901 (§§ 1—12) o veškerém opravném řízení v záležitostech příslušnosti politických úřadů, čítajíc v to námitky proti výměrům nositelů pojištění.

(2) Opravné prostředky proti výměrům a rozhodnutím o pojišťovací povinnosti, o vřazení do tříd služného a o stanovení hlavního zaměstnání nemají odkladacího účinku.

(3) O doručování výměrův a rozhodnutí v záležitostech předcházejících ustanovení jest užívati předpisů civilního řádu soudního. Není-li známo bydliště osoby, které výměr má býti doručen, má administrativní vrchnost I. stolice, příslušná podle posledního bydliště nositeli pojištění známého, provéstí doručení na žádost nositeli pojištění.

XVI.

Rozhodčí soudy a řízení.

§ 76.

(1) V sídle každé zemské úřadovny Všeobecného pensijního ústavu zřídí se stálý rozhodčí soud.

(2) Rozhodčí soud se skládá ze stálého předsedy, čtyř přísedících a potřebných náměstkův. Předsedu a jeho náměstka jmenuje ministr spravedlnosti ve shodě s ministrem sociální péče ze soudcovských státních úředníků.

(3) Přísedící a jejich náměstky volí hlavní shromáždění. Polovina přísedících a náměstků

má náležitosti skupině zaměstnavatelů, druhá polovina skupině pojištěnců. Členové rozhodčího soudu nesmějí náležitosti ani představenstvu Všeobecného pensijního ústavu, ani výboru zemské úřadovny, ani nesmějí býti ve službě ústavu. Až do provedení prvních voleb jmenuje předsedící rozhodčího soudu a jejich náměstky ministr sociální péče.

(4) Rozhodčí soud rozhoduje o žalobách podaných podle § 75, odst. 2.

(5) Opravné prostředky nebo žaloby proti nálezu rozhodčího soudu nejsou přípustny.

(6) Zevrubnější ustanovení o složení rozhodčích soudů a řízení před nimi, jakož i o povinnostech a případné odměně rozhodčích vyjednávají se nařízením.

(7) Výdaje spojené se zařízením a jednáním rozhodčích soudů nese Všeobecný pensijní ústav. Způsob, jakým přispívají na úhradu nákladu rozhodčího soudu náhradní ústavy, stanoví vláda nařízením.

§ 77.

(1) Spory nositelů pojištění mezi sebou, které se opírají o zákon o pensijním pojištění, pokud se týče o toto nařízení, zejména i spory mezi nositelem pojištění a některým zaměstnavatelem jmenovaným v § 2, č. 3., jež se týkají převodu premiových rezerv (§ 68), rozhoduje s vyloučením práva výměrového ministerstvo sociální péče.

(2) Pojištěnce nebo jejich pozůstalé jest k spornému řízení přibrati, může-li rozhodnutí o takových nárocích nositelů pojištění a zaměstnavatelů jmenovaných v § 2, č. 3., míti vliv na jejich práva.

§ 77 a.

(1) Soudy jsou vázány pravoplatnými rozhodnutími, jež správní úřad vydal v mezích své příslušnosti.

(2) Rovněž je správní úřad vázán pravoplatnými rozhodnutími, jež vydaly soudy v mezích své příslušnosti.

(3) Zakládá-li se pravoplatný nález soudu nebo správního úřadu na rozhodnutí o předběžné otázce, o níž samostatně rozhodovati soud nebo správní úřad nebyl příslušný, může strana požadovati obnovu řízení, když o této předběžné otázce příslušný úřad pravoplatně jinak rozhodl a toto rozhodnutí buď dodatečně bylo vydáno nebo stranou bez jejího zavinění v dřívějším řízení nemohlo býti uplatněno.

XVII.

Státní dozor.

§ 78.

(1) Všeobecný pensijní ústav a jeho zemské úřadovny, jakož i náhradní ústavy označené v §§ 64 a 66, podléhají dozoru státní správy; tento dozor vykonává ministr sociální péče.

(2) Ministr sociální péče uděluje též státní schválení nařízená v zákoně o pensijním pojištění.

(3) K bezprostřednímu vykonávání státního dozoru mohou býti zřízeny zvláštní orgány.

(4) Ministr sociální péče jest oprávněn podrobiti hospodaření Všeobecného pensijního ústavu a jeho zemských úřadoven, jakož i náhradních ústavů úřednímu prozkoumání, může též rozpustiti představenstvo Všeobecného pensijního ústavu a výbory jeho úřadoven a přenést správu a zastupování ústavu prozatímně na správce nebo představenstvo, po případě výbor jím jmenovaný. Jmenovaný správce nebo představenstvo (výbor) vede správu a zastupuje ústav až do řádného ustanovení představenstva, pokud se týče výboru vzešlého z nových voleb. Ministr sociální péče má učiniti nutná opatření k provedení nových voleb ve třech měsících po rozpuštění.

XVIII.

Vyloučení úmluv.

§ 79.

Ani zaměstnavatel ani Všeobecný pensijní ústav nebo náhradní ústavy nejsou oprávněni úmluvami (řády) napřed vyloučiti neb obmeziti platnost ustanovení pensijního zákona v neprospěch pojištěnců. Ustanovení smluvní, která se tomuto zákazu přičí, nemají právního účinku.

XIX.

Spolupůsobení administrativních vrchností a obecních úřadů.

§ 80.

(1) Administrativní vrchnosti a obecní úřady jsou povinny vyhověti podle možnosti žádostem Všeobecného pensijního ústavu a jeho zemských úřadoven, jakož i náhradních ústavů na ně vzneseným, je podporovati a i bez vyzvání podávati jim všeliká sdělení, která pro jejich správu mohou býti důležitá.

(2) Všeobecný pensijní ústav a jeho zemské úřadovny, jakož i náhradní ústavy jsou zejména oprávněny dožadovati se spolupůsobení administrativních vrchností a obecních úřadů k vypátrání zaměstnavatelů, kteří mají zřízení, a k vyšetření poměrů rozhodných pro pojistnou povinnost těchto zřízenců.

(3) Všeobecný pensijní ústav a náhradní ústavy nejsou oprávněny žádati, aby je finanční prokuratura nebo generální finanční ředitelství v Bratislavě (dle nařízení vlády republiky Československé ze dne 27. března 1919, č. 279 Sb. z. a n.) zastupovaly.

XX.

Ustanovení trestní.

§ 81.

(1) Zaměstnavatelé a zaměstnanci, kteří v ohláškách podávaných podle §§ 73 a 73 a) učiní nepravdivá udání skutečností, budou potrestáni, ač nejde-li o skutkovou povahu činu trestného podle všeobecných trestních zákonů, pokutou od 10 až do 1000 Kč a v případě nedobytnosti vězením od jednoho až do tří měsíců.

(2) Těmž trestu podléhají zaměstnavatelé a zaměstnanci, podají-li nepravdivé vysvětlení skutečností (§ 73 a).

§ 82.

(1) Zaměstnavatelé, zaměstnanci a důchodci, kteří ohlášek předepsaných v §§ 73 a 73 a) vůbec nepodají nebo nikoli v ustanovené lhůtě, budou potrestáni pokutou až do 200 Kč a v případě nedobytnosti vězením až do 20 dnů.

(2) Těmž trestu podléhají zaměstnavatelé a zaměstnanci, kteří odeprou podati zprávy naznačené v § 73 a) nebo předložit doklady tam uvedené.

(3) Důchodcům může pravoplatně uložená pokuta býti sražena z důchodu.

§ 83.

Zaměstnavatelé, kteří svým zřízencům při výplatě služného úmyslně započítají vyšší srážky, nežli jsou podle tohoto zákona přípustny (§ 36) nebo jedná-li proti zákazu § 79, budou potrestáni pokutou až do 400 Kč a v případě nedobytnosti vězením až do jednoho měsíce, ač není-li tu skutková povaha činu trestného podle všeobecných trestních zákonů.

§ 84.

(1) Trestní ustanovení §§ 81 až 83 vztahují se také k zákonným zástupcům zaměstnavatelů neschopných k právním jednáním, zejména k zástupcům právnických osob.

(2) Zaměstnavatelé jsou oprávněni svěřiti zmocněncům sestavování a odvádění předepsaných výkazův a ohlášek. Jména a bydliště těchto zmocněnců jest oznámiti příslušnému nositeli pojištění.

(3) V tomto případě trestní ustanovení vztahují se k těmto zmocněncům, avšak zaměstnavatel ručí podpůrně za uložené pokuty peněžité.

§ 85.

Trestati přestupky uvedené v §§ 81 až 83 přísluší v první stolici administrativním policejním vrchnostem I. stolice.

§ 86.

Peněžité pokuty připadají fondu pro podporu potřebných nezaměstnaných, jež jest zřídit u pensijního ústavu (§ 42, č. 7.).

XXI.

Osvobození od daní, poplatkův a kolků.

§ 87.

(1) Od daně výdělkové a daně důchodové, včetně důchodové daně dle zákona ze dne 27. května 1919, č. 292 Sb. z. a n., čl. I., odst. 3., na Slovensku a v Podkarpatské Rusi od daně výrokové, kapitálové a rentové jsou osvobozeni:

1. Všeobecný pensijní ústav s obmezením v § 97 podrobněji uvedeným;

2. náhradní ústavy, obmezují-li svou činnost na pojišťování zaměstnanců, ve příčině pojišťování zaměstnanců ku pojištění povinných až do výše předepsaných nejmenších plnění.

(2) Předcházejícím ustanovením nejsou dotčena dále snad jdoucí, náhradním ústavům na základě jiných zákonných ustanovení příslušející osvobození od daní.

(3) Naproti tomu jsou podrobeny požitky, některým nositelem pojištění vyplácené, dani z příjmu podle ustanovení zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z., a jeho pozdějších změn, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi podle ustanovení zákonného článku X:1909 a jeho pozdějších změn.

(4) Všechna jednání a listiny, kterých jest třeba, aby byly právní poměry mezi pensijním ústavem se strany jedné a jeho členy (zaměstnavateli a zaměstnanci) se strany druhé založeny a vyřízeny, jsou osvobozeny od kolků a přímých poplatků, pokud zaopatřovací požitky pensijním ústavem přislíbené nepřekročí normální výměry (§§ 4, 5, 8, 11, 12, 16, 19). Knihy a zápisy Všeobecného pensijního ústavu, které se vedou výhradně o právním postavení ústavu ke členům, a spisy, jež Všeobecný pensijní ústav jest povinen dle zákona předkládati úřadům, a přílohy těchto spisů jsou osvobozeny od poplatků. Movité jmění Všeobecného pensijního ústavu jest osvobozeno od poplatku ekvivalentního, nemovité jmění jeho jest podrobeno 2¼ % poplatku ekvivalentnímu.

(5) Ustanovení čtvrtého odstavce vztahují se obdobně k analogickým právním jednáním náhradních ústavů, která se týkají normálních zaopatřovacích nároků (§ 66).

(6) Vláda může nařízením opatřiti, čeho je třeba, aby státní poklad byl zabezpečen se zřetelem ku právním jednáním naznačeným v obou předcházejících odstavcích.

XXII.

Hospodaření s fondy, výroční zprávy.

§ 88.

(1) Z nových hotovostí Všeobecného pensijního ústavu a ústavů náhradních, které mohou býti trvale uloženy, musí býti uloženo aspoň 20% v československých státních papírech a 10% v jiných papírech, které určí ministr sociální péče v dohodě s ministrem financí.

(2) Při trvalém úročním ukládání volného jmění Všeobecného pensijního ústavu jest přihlížeti přiměřeně k příslušným ukládacím papírům v obvodech jednotlivých zemských úřadoven v poměru premii vybraných v posledním účetním roce jednotlivými zemskými úřadovnami k úhrnnému příjmu premii a podle návrhů zemských úřadoven (§ 55, poslední odstavce).

(3) Dále jest přiměřené části hotovosti užiti k ukládání, jež slouží účelům bytové a jinaké péče o soukromé zřízence.

(4) Běžnou pokladní službu, jež upravuje se jednacím řádem, opatřuje zemská úřadovna pro svůj obvod sama.

§ 89.

Všeobecný pensijní ústav a náhradní ústavy jsou povinny podávati ministru sociální péče za každý kalendářní rok zprávu a statistické výkazy o svém hospodářství, o stavu fondů a způsobu jich uložení. Ministr sociální péče může naříditi, v jaké formě tyto zprávy a statistické výkazy mají býti podávány a jaký mají míti obsah.

XXIII.

O počítání lhůt vůbec.

§ 90.

Při počítání lhůt platí, pokud nejsou lhůtami opravných prostředků v záležitostech příslušnosti politických úřadů (§ 75 a), tyto zásady:

Při lhůtách ustanovených podle dní ne počítá se den, na který připadá událost, dle níž se má počátek lhůty řídit. Lhůty ustanovené podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který odpovídá svým jménem nebo číslem dni, kterého se lhůta počala. Chybí-li tento den v některém měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

XXIV.

Jak se nakládá se členy hornických bratrských pokladen.

§ 91.

(1) Osoby podrobené pensijnímu pojištění a pojištění u některé hornické bratrské pokladny jest pojistiti u Všeobecného pensijního ústavu nebo u některého náhradního zařízení podle předcházejících ustanovení a mimo to podle zákona o bratrských pokladnách u nemocenské pokladny hornické bratrské pokladny.

(2) Pro členy hornické bratrské pokladny, kteří teprve budoucně se stanou povinnými pensijním pojištěním, zůstává naproti tomu pro dobu prvních 60 příspěvkových měsíců pensijního pojištění za přiměřenou úplatu zásadně v platnosti trvající již pojištění u provisiční pokladny, a to ve výši část nabytých již při začátku pensijního pojištění, a uplyne-li čekací doba, ustanovená ve stanovách bratrské pokladny později, ve výši část pak příslušejících.

§ 92.

(1) Úplata za pokračování v provisičním pojištění na dobu prvních 60 příspěvkových mě-

sfců pensijního pojištění vypočte se pro okamžik začátku tohoto omezeného pojištění podle zásad pojistně-technických.

(2) Jako úplata náleží bratrské pokladně z majetkového podílu pojištěncova u provisní pokladny částka ve výši vypočtené hodnoty. Nestací-li majetkový podíl pojištěncův, jest schodek zapraviti příspěvky na hotovosti v nejvyšší výměře dosavadních provisních pojistných premií, které nese pojištěnec a jeho zaměstnavatel stejným dílem.

§ 92 a.

Ministr sociální péče může ve shodě se zúčastněnými ministry k souhlasné žádosti zaměstnavatele a pojištěnce upravit převod provisního pojištění do pensijního pojištění jinak, nežli nařizují §§ 91 a 92. Taková úprava připouští se zejména v těchto směrech:

1. pojištěnci mohou býti zcela vyloučeni z provisní pokladny bratrské pokladny, pokud jejich podíl na jmění provisní pokladny, po případě po dobrovolném jeho doplnění stačí na započtení tolika služebních let u nositele pensijního pojištění, že čekací doba 60 příspěvkových měsíců jest dokonána;

2. pojištěnci mohou býti osvobozeni od povinnosti k pensijnímu pojištění, pokud jest jim u bratrské pokladny zaručeno pensijní zaopatření, které dlužno považovati za stejnocenné s pensijním pojištěním;

3. pojištění u provisní pokladny může býti zachováno trvale nebo na jistý čas nezkráceně vedle pensijního pojištění.

§ 92b.

Pojištěncův podíl na jmění provisní pokladny, po případě jeho zbytek, který zůstane po použití tohoto podílu podle § 92, jest v okamžiku vyloučení člena z provisního pojištění převést na příslušného nositele pensijního pojištění, kterýž ho použije k započtení služebních let. V takových případech započítání služebních let není omezeno ani co do času jeho uplatnění, ani co do účinku na zkrácení čekací doby (§ 31, odst. 2. a 3.).

XXV.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 93.

První jednací řád zemské úřadovny v Bratislavě, přizpůsobený tomuto nařízení, vydá vláda, vylučnouc Všeobecný pensijní ústav.

§ 94.

Způsob ohlášek a jich vyřizování (§§ 73 až 75a) mohou býti upraveny vládním nařízením.

§ 95.

(1) Nositelé pensijního pojištění, uvedení v § 64, jsou povinni sdružit se ve Svaz pensijních ústavů v republice Československé. K tomuto Svazu může přistoupiti také Všeobecný pensijní ústav v Praze.

(2) Úkolem Svazu je zejména:

1. společný postup ve věcech týkajících se společných zájmů pojištěnců všech ústavů, náležejících ke Svazu;

2. organizovaná léčebná péče o pojištěnce a za tím účelem zařizování a vedení společných léčebných ústavů, případně opatření společných zařízení v lázních a léčebných místech a ústavech, uzavírání společných smluv s nemocnicemi, sanatorii, lékaři atd.;

3. společný boj proti sociálním chorobám (tuberkulóze, nervose, alkoholismu, pohlavním nemocem atd.), po případě spolu s nositeli nemocenského pojištění;

4. revise správy, účtování a jmění náhradních ústavů, náležejících ke Svazu, dále kontrola provádění pojištění u nich a kontrola důchodců;

5. společné ukládání jmění;

6. sbírání statistiky o úmrtnosti, invalidnosti, rodinných a platových poměrech atd. pojištěnců a její zpracování k účelům zákonodárným a vědeckým.

(3) Svaz podléhá státnímu dozoru, jež vykonává ministr sociální péče ve smyslu § 78. Pro ukládání svazového jmění a hospodaření s fondy vůbec platí obdobně ustanovení § 88, o zprávách a statistických výkazech § 89.

(4) Ministr sociální péče může při vykonávání dozoru na jednotlivé pensijní ústavy, zejména při provádění revise jejich, užiti spolupráce Svazu, který je povinen vyhověti tomuto požadavku.

(5) Zřízení Svazu, zvláště pak obor jeho působnosti, správa, vedení jeho záležitostí a způsob zastoupení, dále ustanovení o příspěvcích pro účely Svazu, o jmění svazovém, jakož i urovnání sporů, vznikajících ze svazového poměru, upravují stanovy, které stejně jako pozdější jejich změny podléhají schválení ministra sociální péče.

(6) Zanikne-li Svaz, nesmí se jeho jmění užiti k jiným účelům než k účelu, jemuž nositelé pensijního pojištění podle zákona slouží.

(7) Ukáže-li se, že nelze jinak odpomoci podstatným vadám ve správě, ministr sociální péče může rozpustit představenstvo Svazu a správu přenést na správce, představenstvo nebo výbor jím jmenovaný, kteří vedou správu a zastupují Svaz až do řádného ustanovení představenstva, vzešlého z nových voleb. Opatření k provedení nových voleb jest učiniti do 3 měsíců po rozpuštění představenstva.

§ 96.

Vláda je zmocněna, aby sjednala s vládami států, v nichž jsou zařízení obdobná tomuto pensijnímu pojištění, smlouvy k úpravě vzájemných poměrů v tomto oboru. Při tom zejména v případech vzájemnosti:

1. může býti vyloučena pojistná povinnost zaměstnanců v zdejších závodech, které jsou součástí podniků zahraničních, a může býti rozšířena na zaměstnance v závodech zahraničních, které jsou součástí podniku zdejšího;

2. ustanovení druhého bodu § 21 může býti změněno nebo zrušeno;

3. může býti stanovena v mezích § 68 povinnost československých nositelů pojištění k převodu premiových rezerv na cizozemské nositele pojištění;

4. může býti zrušen nárok vystouplých pojištěnců na vrácení premií podle § 25, stanovili se povinni pensijním pojištěním v cizím státě, s nímž byla uzavřena smlouva o vzájemném převodu premiových rezerv.

§ 97.

(1) Všeobecný pensijní ústav může pojištit:

1. osoby u něho pojištěné na dávky, které převyšují zákonné nároky;

2. osoby výdělečně činné, avšak nepodléhající pensijnímu pojištění, na dávky zákonné nebo na dávky zvýšené.

(2) Aby se provedlo pojištění těchto dávek, zřídí se zvláštní oddělení s odděleným hospodářstvím a účtováním.

(3) Stanovy tohoto oddělení, obsahující též sazby premií, podléhají schválení ministra sociální péče.

(4) Ohledně pojišťovacích obchodů v tomto oddělení neplatí ustanovení odst. 1. §u 87.

§ 98.

Nemocenské pokladny, zřízené podle zákonů o nemocenském pojištění, a bratrské po-

kladny jsou povinny spolupůsobiti při provádění zákona o pensijním pojištění. Výlohy s tím spojené hradí nositel pojištění.

§ 99.

Skupiny zaměstnanců podle zákona ze dne 21. prosince 1921, č. 484 Sb. z. a n., nově podrobené pojistné povinnosti, nemohou býti členy zapsaných pomocných pokladen, jichž působnost jest podle čl. XXI, odst. 3., zák. z 15. května 1919, č. 268 Sb. z. a n., omezena na pojištěnce, podrobené pojistné povinnosti podle zák. ze 16. prosince 1906, č. 1 ř. z. z roku 1907, nebo cís. nař. z 25. června 1914, č. 138 ř. z.

§ 100.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení se zpětnou platností ke dni 1. ledna 1922. Provede je ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry.

Habrman v. r.

Dr. Beneš v. r.	Dr. Dolanský v. r.
Srba v. r.	Šrámek v. r.
Dr. Franke v. r.	Malypetr v. r.
Novák v. r.	Dr. Hodža v. r.
Tučný v. r.	Dr. Markovič v. r.
Bechyně v. r.	Stříbrný v. r.
Udržal v. r.	Dr. Kállay v. r.

17.

Vládní nařízení ze dne 26. ledna 1923

o plombování nádob a krabic, obsahujících olejový margarín, margarín, margarín rozpuštěný a umělý jedlý tuk.

Vláda republiky československé nařizuje podle § 12 zákonného článku XLVI z roku 1895, týkajícího se zákona o falšování hospodářských plodin, výrobků a tovarů:

§ 1.

Nádoby a krabice, obsahující olejový margarín, margarín, margarín rozpuštěný a umělý jedlý tuk, nutno, pokud váží více než tři kilogramy, opatřiti úředně zapsanou plombou, a to dříve, nežli se zboží to dá do obchodu.

Neuposlechnutí tohoto příkazu trestá se jako přestupek, a to uzamčením až do 2 měsíců a peněžitým trestem až do 600 Kč.